

Cliëntoverleg

Bij een cliëntoverleg integrale jeugdhulp komen ouders, kinderen, jongeren - en als ze dat wensen ook hun sociaal netwerk -, samen met de hulpverleners om, in complexere situaties, de ondersteuning en hulpverlening aan een gezin op elkaar af te stemmen en de continuïteit ervan te bewaken.

Een **externe voorzitter**, onafhankelijk van de jeugdhulpaanbieders, zit het overleg voor. De hulpvraag of -behoefte van het gezin staat centraal en hulpverleners en gezinsleden worden als gelijkwaardige partners maximaal betrokken bij het overleg. De vertrouwenspersoon van de minderjarige kan hem op dit overleg bijstaan en voor zijn belangen opkomen, en ook ouders kunnen een steunfiguur meenemen.

Het cliëntoverleg leidt tot een tastbaar resultaat: het werkplan. Daarin wordt concreet vermeld wie wat doet: wat nemen jongere, zijn context en zijn netwerk op, en waarvoor is professionele hulp nodig.

Cliëntoverleg is sinds 2008 gestaag gegroeid. 2015 doorbrak de gelijkmatige groei (n=379) en in 2016 zet deze lijn verder. De vraag naar cliëntoverleg stijgt dus opnieuw sterk (+ 36,6%; n=513). Hulpverleners en jongeren vragen ook steeds vaker vervolgoverleg aan (51,7%) i.f.v. opvolging, evaluatie en bijsturing, een stijging van 22% t.o.v. 2015. Cliëntoverleg wordt stilaan meer ingezet als instrument om trajectopvolging te doen.

Tabel: Ontvankelijke aanmeldingen cliëntoverleg (teleenheid: volledig geregistreerde dossiers)

	Aantal	%
Antwerpen	164	32,0%
Brussel	9	1,8%
Limburg	52	10,1%
Oost-Vlaanderen	140	27,3%
Vlaams-Brabant	57	11,1%
West-Vlaanderen	91	17,7%
Totaal	513	100,0%

(Bron: Registratiesysteem Cliëntoverleg)

Onderstaande tabellen geven het aantal dossiers weer dat door de voorzitters volledig zijn geregistreerd (n=346). Het gaat dus niet over het totaal aantal aanvragen (n=513).

Hoewel cliëntoverleg een langere traditie kent dan bemiddeling, vragen jongeren en ouders dit overleg zelf minder rechtstreeks aan. Aanvragen komen vooral van hulpverleners, zowel binnen als buiten de integrale jeugdhulp.

Hoewel hulpverleners de gezinnen bij de aanvraag en de voorbereiding van het cliëntoverleg betrekken, blijken in de meeste regio's ouders, kinderen en jongeren nog niet systematisch mee rond de tafel te zitten. De **participatie van ouders en minderjarigen** aan het cliëntoverleg is nochtans essentieel in het concept van cliëntoverleg.

De participatiegraad is:

- voor jongeren: 32,6% (n=113). Dat is vergelijkbaar met 2015 (n=108; 32,1%);
- voor ouders: 88,7% (n=307). Dat betekent een stijging t.o.v. 2015 (n=239; 71,1%).

Hierin zijn regionale verschillen merkbaar.

Het merendeel van het cliëntoverleg (n=330; 95%) resulteert in een werkplan, waarbij meestal ook een hulpcoördinator wordt aangesteld (n=313; 90,4%). Ook hier is er stijgende trend ten aanzien van 2015. In 2015 resulteerde nog slechts 62,5% (n=210) van het cliëntoverleg in een werkplan en werd er in 203 (60,4%) situaties een hulpcoördinator aangesteld.

Tabel: Aantal registraties / vervolgoeverleg / aanwezigheid jongere of ouder / uitkomst overleg in 2016
(teleenheid: cliëntoverleg)

	Antwerpen	Brussel	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Tot.	%*
Aantal vervolgoeverleg	22	5	7	84	16	45	179	51,7%
Aanwezigheid jongere	52	5	4	8	8	36	113	32,6%
Aanwezigheid ouders	84	9	18	114	26	56	307	88,7%
Aantal werkplannen	80	10	18	122	27	73	330	95,3%
Aantal Hulpcoördinatoren	78	10	15	122	17	71	313	90,4%
Totaal aantal registraties	88	10	18	125	31	74	346	100,0%

(Bron: Registratiesysteem Cliëntoverleg)

** % mogen niet opgeteld worden maar worden berekend op het totaal aantal geregistreerde dossiers (346).*